

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10So/37/2016
Identifikačné číslo spisu: 2014200534
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:2014200534.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a z členov senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: S. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sd/82/2014-49 zo dňa 22. februára 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sd/82/2014-49 zo dňa 22. februára 2016 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 10. júla 2014 z r u š u j e a vec jej v r a c i a na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O. s. p.“), potvrdil rozhodnutie odporkyne zo dňa 10.07.2014 č. XXX XXX XXXX X, ktorým bol navrhovateľovi podľa § 73, § 112 ods. 4 a 6, § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) znížená suma invalidného dôchodku na 206,90 Eur mesačne od 24.11.2013. Nárok na náhradu trov konania navrhovateľovi nepriznal.

V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že z predloženého spisového materiálu zistil, že navrhovateľovi bol priznaný invalidný dôchodok, pričom pri určovaní výšky sumy invalidného dôchodku vychádzala odporkyňa z lekárskeho posudku lekárov, ktorí určili u navrhovateľa výšku miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 75 %. Súd konštatoval, že napadnuté rozhodnutie odporkyne je riadne odôvodnené a vyplýva z neho, že k zmene výšky sumy invalidného dôchodku vyplácanej navrhovateľovi došlo práve v súvislosti so zmenenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ktorá je jednou z rozhodujúcich veličín pre určenie výšky invalidného dôchodku.

Navrhovateľ nedoložil súdu žiadne nové lekárske správy, ktoré by akýmkoľvek spôsobom spochybňovali výsledky lekárskeho posudku, ktoré boli podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia a

v súvislosti s jeho tvrdením, že sa podrobil koncom r. 2015 operácii pruhu súd konštatoval, že toto zdravotné postihnutie nie je takým postihnutím, ktoré môže ovplyvniť výšku miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa pri jeho rozhodujúcom zdravotnom postihnutí. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd napadnuté rozhodnutie odporkyne potvrdil.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie z dôvodu, že krajský súd nespomenul tak závažnú skutočnosť, že v roku 2006 prekonal infarkt myokardu, na základe čoho bol z čiastočného invalidného dôchodku preradený na plný invalidný dôchodok. Popísal ochorenia, ktoré má s tým, že krajský súd by mal mať všetky dokumenty o jeho diagnózach v spise. Zníženie invalidného dôchodku nepovažuje preto za dôvodné a žiada, aby mu odporkyňa doplatila rozdiel od 02.10.2013.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené. Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní. Pokiaľ navrhovateľ žiadal o ďalšie vyšetrenia, odporkyňa poukázala na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Pochybnosti navrhovateľa, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považovala odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Navrhla preto, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p. v spojení s § 250s O. s. p.), dospel jednomyselne k záveru, že odvolaniu navrhovateľa treba priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. v spojení s § 250l ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 31.05.2017 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení je poistenec invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok (§ 71 ods. 2 zákona o sociálnom poistení).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu (§ 71 ods. 3 zákona o sociálnom poistení).

Podľa § 71 ods. 4 zákona o sociálnom poistení sa pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť posudzuje na základe

- a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a
- b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Podľa § 112 ods. 4 zákona o sociálnom poistení sa výplata dávky zastaví, uvoľní alebo sa dávka vypláca v nižšej sume alebo vo vyššej sume, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu dávky.

Podľa § 209 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní alebo o opravnom prostriedku. Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu.

Podľa § 209 ods. 4 zákona o sociálnom poistení, v odôvodnení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala.

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania odvolací súd skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 10.07.2014, ktorým odporkyňa podľa § 73, § 112 ods. 4 a 6, § 82 a § 293ce zákona o sociálnom poistení znížila navrhovateľovi sumu invalidného dôchodku na 206,90 Eur mesačne od 24.11.2013.

Odvolací súd z administratívneho spisu zistil, že podľa posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne pobočka Senica zo dňa 2.10.2013 bola u navrhovateľa znížená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 60 %. Dôvodom zníženia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola skutočnosť, že pôvodne rozhodujúce ochorenie, roztrúsená mozgovomiechová skleróza, ktoré bolo zistené u navrhovateľa v r.1997 sa pri opätovnom posúdení zdravotného stavu z 2.10.2013 nepotvrdilo v takej forme, keďže posudkový lekár konštatoval, že t. č. v neurologickom náleze spastickoataktická paraparéza dolných končatín s dysestéziami a sfinkterovými poruchami v stredne ťažkej forme je ohodnotená dolnou hranicou miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 50 % a pre ďalšie zdravotné postihnutia bola táto miera poklesu zvýšená o 10 %.

Pri posúdení jeho zdravotného stavu posudkovými lekármi dňa 14.10.2014, 29.01.2014, 12.01.2015, 11.11.2015 posudkoví lekári zhodne konštatovali, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím je roztrúsená mozgovomiechová skleróza stredne ťažkej formy bez zhoršenia zdravotného stavu oproti r. 2006 s určenou dolnou hranicou miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 50 %, ktorá bola zvýšená pre iné zdravotné postihnutia u navrhovateľa o 10 %.

V danej veci odvolací súd posudzoval najmä otázku, či zmenové rozhodnutie o znížení sumy invalidného dôchodku spĺňa zákonné požiadavky na obsah rozhodnutia. Odôvodnenie, ako dôležitá časť rozhodnutia, plní niekoľko funkcií. Predovšetkým má presvedčiť účastníkov o správnosti postupu správneho orgánu a o zákonnosti jeho rozhodnutia, čím sa napĺňa jedno zo základných pravidiel konania, ktorým je posilňovanie dôvery občanov v správnosť rozhodovania. Ďalšou funkciou je kontrolná funkcia tých orgánov, ktoré budú rozhodnutie prípadne preskúmať. Navyše presvedčivé odôvodnenie môže zamedziť zbytočnému uplatňovaniu opravných prostriedkov.

Odporkyňa v napadnutom rozhodnutí č. XXX XXX XXXX X zo dňa 10.07.2014 zníženie sumy invalidného dôchodku odôvodnila iba tým, že u navrhovateľa došlo k zmene výšky miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zo 75 % na 60 %, dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav a pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľa bol posúdený posudkovým lekárom a podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia pobočky Senica je navrhovateľ invalidný, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola stanovená na 60 % od 02.10.2013. Výsledok tohto posúdenia je uvedený v lekárskej správe zo dňa 02.10.2013, ktorá je súčasťou odôvodnenia. V odôvodnení rozhodnutia ďalej rozoberá spôsob výpočtu výšky invalidného dôchodku.

Napadnuté rozhodnutie odporkyne bolo vydané po zrušení jej predchádzajúceho rozhodnutia Krajským súdom v Trnave č. k. 44Sd/124/2013-36 z 05.05.2014 z dôvodu, že nedostatočne odôvodnila, prečo došlo k zníženiu sumy invalidného dôchodku u navrhovateľa.

Odvolací súd má za to, že odporkyňa nerešpektovala právne záväzný názor krajského súdu vyslovený v

zrušujúcom rozhodnutí a ani svoje nové rozhodnutie riadne neodôvodnila. Bolo zákonnou povinnosťou odporkyne svoje rozhodnutie riadne zdôvodniť, keďže znížením sumy invalidného dôchodku vážnym spôsobom zasiahla do práv navrhovateľa. Odporkyňa mala uviesť, v čom spočívala zmena skutočností rozhodujúcich na nárok na výplatu dávky (§ 112 ods. 4 zákona o sociálnom poistení), tzn. v čom spočívalo zlepšenie zdravotného stavu navrhovateľa. Odporkyňa sa mala v odôvodnení zaoberať dôvodmi, ktoré viedli k zníženiu miery poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť zo 75 % na 60 %, teda prečo bolo rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa - roztrúsená mozgovomiechová skleróza diagnostikované v roku 2010 ako ťažká forma s MPSVZČ 75 % podľa kap. VI, odd. A pol. 7d, a v roku 2013 už iba ako stredne ťažká, teda v čom konkrétne sa zmenil zdravotný stav navrhovateľa, ktorý tvrdí, že k jeho zlepšeniu nedošlo a či vôbec pri takejto diagnóze zlepšenie prichádza do úvahy. V samotnom rozhodnutí, resp. jeho odôvodnení nie je ani zmienka o tom, v čom sa mal zdravotný stav navrhovateľa zlepšiť. Keďže rozhodnutie odporkyne takéto dôvody neobsahuje, je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Tu treba poznamenať, že nestačí prehlásiť lekárske posudok za súčasť rozhodnutia, pokiaľ z neho nevyplýva jednoznačná odpoveď na námietku navrhovateľa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu odporkyne a s dôvodmi, uvedenými v odvolaní navrhovateľa proti rozsudku krajského súdu, dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie odporkyne nebolo vydané v súlade so zákonom. Úlohou odporkyne v ďalšom konaní bude opätovne vo veci rozhodnúť a rozhodnutie riadne odôvodniť v zmysle § 209 ods. 4 zákona o sociálnom poistení.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 a 2 v spojení s § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo navrhovateľovi v konaní trovy nevznikli, resp. si žiadne neuplatnil a odporkyňa nárok na náhradu trov konania nemá.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.